
ACTUALITEIT VANUIT HET BESTUUR

W.J.H. de Beaufort, voorzitter KNBV

Bijeenkomst van het Europese netwerk van bosbouwverenigingen

Voorafgaande aan de 100e voorjaars-excursie van de Koninklijke Schotse Bosbouw Vereniging te Inverness was er een bijeenkomst van het informele Europese netwerk van bosbouwverenigingen. Dit netwerk is inmiddels uitgegroeid tot vele Europese staten. Verenigd Koninkrijk, de drie Scandinavische landen, Finland, Duitsland en Zwitserland. Nederland nam voor het eerst deel.

Tijdens de bijeenkomst was er een presentatie van de Koninklijke bosbouwvereniging van Engeland, Noord-Ierland en Wales. De breedte van deze vereniging maakt deze tot een krachtige vereniging. Van bijzondere betekenis is het draagvlak voor het bos dat zo wordt bereikt. Opvallend is het relatief grote aantal leden (4.400). De vereniging is namelijk opengesteld voor alle geïnteresseerden in het bos en de bosbouw, zowel amateurs als professionals. Voor de professionals zijn er aparte werkgroepen. Kenmerkend is het grote aantal excursies op regionaal niveau voor een zeer gemengd gezelschap. Doel is hierbij opleiding en informatie verschaffen over het bosbeheer, het bos en de bomen. Opvallend is ook de directe relatie met het onderwijs. Hiervoor bestaat een aparte stichting. Het contact met het onderwijs en de breedte van de ledensamenstelling ondersteunt hun benadering dat het publiek aangeeft wat hen interesseert en niet dat wat wij als professionele bosbouwers denken.

In de discussie kwam het rapport voor het Europese parlement aan de orde met betrekking op de strategie voor het bos. Bos als wezenlijke vorm van bodemproductie en bos in zijn belangrijke rol voor milieu en als ecosysteem worden in dit rapport onderkend. Tegenover deze erkenning staat het feit dat steeds meer maatschappelijke weerstand bestaat tegen de productiefunctie van het bos. "Houtproductie is prima als het maar niet in mijn achtertuin gebeurt". In alle Europese landen wordt veel aandacht besteed aan de voorlichting van het brede publiek. Zweden en Finland werken met grote bosbouwverenigingen. Zweden werkt samen met groepen die werken aan het thema van de duurzame sa-

menleving. Hun vraag is wat de bosbouw en de bosindustrie als middel voor zo'n duurzame samenleving kunnen betekenen. Finland boekt veel succes met gerichte opleidingen en cursussen voor politici, bestuurders en beslissers. Voorlichting werd daar als te vrijblijvend ervaren. Voorlichting aan de boseigenaren over de betekenis van hun bos voor de stedelijke mens maakt het beeld compleet.

In Duitsland is een boekje uitgegeven voor kinderen over het onderwerp CO₂; ook uitgaven op het gebied van natuurbescherming in het multifunctionele bos. Diverse kunstenaars en denkers geven in diverse publicaties en op de TV hun blik over het bos. Zwitserland komt ook met een nieuwe brochure over duurzaam bos. Noorwegen koos als thema: "Het levende bos".

Algemeen is de tendens om meer aandacht te geven aan de natuurfunctie van het bos. Finland heeft grote bosreservaten aangewezen. (10% van de bos oppervlakte). Zwitserland werkt met richtlijnen voor natuurreservaten en bosbescherming. In Schotland wordt gewerkt aan grootschalige omvorming van Sitka bossen naar inlandse grove den. Overigens wordt algemeen de te grote wildstand als een belangrijke beperking gezien voor een redelijke meer natuurlijke bosontwikkeling.

Energie hout krijgt Europees steeds meer de aandacht; ook in Noorwegen ondanks de grote energie voorraden uit de Noordzee en de waterkracht op het land. Valkuilen zijn, zoals in Zwitserland bleek, de afzet van de as (die valt onder chemisch afval i.v.m. o.a. te hoge arseengehalten) en het bijmengen van bouwafval waardoor energiehout afzakt tot een afvalproduct.

Certificering was het meest besproken issue van de bijeenkomst. Algemeen is de weerstand van de particuliere eigenaren tegen de certificering met als argumenten: te duur, onduidelijke criteria en de markt vraagt er niet om. De professionele organisaties zijn ervan overtuigd dat een vorm van certificering noodzakelijk is, al was het alleen maar om aan het publiek duidelijk te kunnen maken dat het Europese bos duurzaam wordt beheerd.

In Finland is de landelijke invulling van de criteria en

de gemeenschappelijke certificering van de kleinere eigenaren zelfs nadat er in het landelijk forum daarover overeenstemming was bereikt, verworpen door de internationale milieu organisaties. Deze worden nu beticht van machtspolitiek en een overlevingsstrategie voor hun eigen organisaties. In zijn algemeenheid wordt geconstateerd dat de

discussie heftig is en de resultaten nog gering. Verwacht wordt dat er per land criteria zullen ontstaan. Ook wordt verwacht dat FSC-certificering een tussenstap is naar een meer zakelijke vorm van certificering. Daarbij wordt gedacht in de richting van ISO-normering.

BERICHTEN

Hout en natuur

Onder deze titel kwam in mei een folder gereed van het Gelderlandse project "Stimulering geïntegreerd bosbeheer". Dit project startte in 1995 en heeft als doel om in multifunctionele bossen de bedrijfsresultaten te verbeteren en de natuurwaarden te verhogen. In vijf jaar wordt getracht 12.500 ha particulier en gemeentelijk bos onder geïntegreerd bosbeheer brengen. De animo voor deelname is groot en voorziet in de behoefte. Onderdelen van het project zijn: de inventarisatie van het bos, het opstellen met de eigenaar van een beheerplan, experimenten bij voorbeeld bedrijven, bijeenkomsten voor deelnemers en begeleiding in het veld. Het kernwoord is kennisoverdracht, maatregelen worden niet ver-
goed.

Het is een gezamenlijk project van: Provincie Gelderland, Bosgroep Gelderland, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Instituut voor Bos en Natuur onderzoek, Maatschap Daamen Schoonderwoerd en de Klein, Leerstoelgroep Bosbeleid en Bosbeheer LUW.

Het project staat beschreven in een folder die gratis besteld kan worden bij de Provincie Gelderland, afdeling Landelijk Gebied, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, tel. 026-3599550.

Werk in uitvoering

Onder de titel "Bosbeheer, werk in uitvoering" heeft de Algemene Vereniging Inlands Hout (AVIH) een brochure uitgegeven. Al eerder maakte de brancheorganisatie een kleine, handzame brochure die de bosbezoeker uitleg geeft over het hoe en waarom van boswerk. De belangstelling daarvoor was zo groot dat nu een nieuwe oplage wordt verspreid. Dat er bomen moeten worden geveld is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Nogal eens levert het kappen van bomen kritische vragen op van voorbijgangers. De AVIH benadrukt dat boswerk, mits met beleid en vakmanschap uitgevoerd, belangrijk is voor de instandhouding van het bos.

Omdat bosbeheerders doorgaans als eerste vragen van recreanten krijgen zal de brochure vooral bij hen onder de aandacht worden gebracht.

De brochure is een handig hulpmiddel bij primaire voorlichting. De brochure is voor f 22,50 te bestellen bij de AVIH, Postbus 735, 3700 AS Zeist, tel. 030-6930040.